

Vyhodnocení projektů z hlediska souladu jejich povoloovacího procesu s požadavky směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí (dále jen „směrnice EIA“) – důvody a postup vyhodnocení

V roce 2013 zahájila Evropská komise s ČR tzv. infringementové řízení (č.j. 2013/2048), v rámci kterého poukazovala na nesprávnou transpozici směrnice EIA (č. 2011/92/EU) do českého právního řádu, především ve vztahu k navazujícím řízením, ve kterých je záměr definitivně povolen. Výtky Evropské komise se ČR úspěšně podařilo vyřešit přijetím zákona č. 39/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a další zákony (např. zákon č. 183/2006 Sb., zákon o územním plánování a stavebním řádu). Zákon č. 39/2015 Sb., který v dané oblasti uvádí do souladu český právní řád s právem EU, vstoupil v účinnost dne 1. 4. 2015.

V souvislosti s vedeným infringementovým řízením vyvstaly u Evropské komise pochybnosti o úplném souladu některých aspektů povoloovacího procesu (především pokud jde o změny projektu v jeho průběhu) ve vztahu k požadavkům směrnice EIA u staveb navržených ke spolufinancování z Operačního programu Doprava 2007 - 2013. Jedná se o stavby realizované v období 2005 - 2018, které byly postupně povolovány v souladu s českým právním řádem v době před zahájením infringementového řízení, tj. na které se s ohledem na časovou působnost nebude vztahovat zákon č. 39/2015 Sb. Evropská komise si pro ověření souladu postupů českých orgánů s požadavky směrnice EIA a za účelem následného spolufinancování tzv. velkých projektů OPD vyžádala provedení vyhodnocení změn projektů, které na dnes již (z velké části) zrealizovaných staveb vyvstaly a byly realizovány mezi zjišťovacím řízením, resp. procesem posuzování vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví (dále jen „proces EIA“), a vydáním stavebního povolení, případně kolaudací.

Na základě požadavku Evropské komise k vyhodnocení změn (tj. změn mezi záměrem, který byl podroben zjišťovacímu řízení, resp. procesu EIA a projektem, ke kterému bylo vydáno povolující rozhodnutí, případně byl zrealizován) bylo vládou ČR přijato usnesení č. 1078 ze dne 15. 12. 2015, které popisuje postup týkající se vyhodnocení změn projektu.

Základem postupu, který vláda ČR svým usnesením schválila, je vypracování materiálu, jenž vyhodnotí změny, které na jednotlivých stavebách nastaly mezi procesem EIA a stavebním povolením, resp. dokončením realizace staveb, z hlediska jejich možného vlivu na životní prostředí. Ministerstvo životního prostředí rozešle shrnutí změn projektu k vyjádření dotčeným správním úřadům a dotčeným územním samosprávným celkům, tato shrnutí změn projektů budou rovněž zveřejněna v Informačním systému EIA. Dotčené správní úřady, dotčené územní samosprávné celky a veřejnost budou mít možnost zaslat své písemné vyjádření do 20 dnů ode dne zveřejnění na úřední desce dotčeného kraje. Na základě zpracovaných podkladů a obdržených vyjádření bude Ministerstvem životního prostředí vydán závěr vyhodnocení změn projektu, který bude jedním z podkladů pro následné projednání v meziresortní pracovní skupině. O výsledku vyhodnocování předloží meziresortní pracovní skupina vládě závěrečnou zprávu. V případě, že budou shledány nedostatky, v důsledku kterých by projekt mohl mít nebo měl významný negativní vliv na životní prostředí, budou doporučena nápravná opatření ke zmírnění těchto negativních vlivů daného projektu na životní prostředí.